



Briuselis, 2016 05 25
COM(2016) 285 final

2016/0149 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2016) 166 final}

{SWD(2016) 167 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pagrindiniai faktai

ES vartotojai ir e. mažmenininkai naudojami ne visomis bendrosios rinkos teikiamomis galimybėmis. 2014 m. tik 15 proc. vartotojų pirkė internetu iš kitų ES šalių, nors savo šalyje tai darė 44 proc. vartotojų; 2014 m. daugiau kaip trys ketvirtadaliai (84 proc.) elektroninio pirkimo–pardavimo atvejų buvo šalyje, kurioje įsisteigusi parduodančioji bendrovė¹. Europos Parlamentui atlikus tyrimą nustatyta, kad, sukūrus visiškai veikiančią bendrąją skaitmeninę rinką, Europos BVP dėl to galbūt padidėtų maždaug 415 mlrd. EUR². Apskaičiuota, kad tarpvalstybinės e. prekybos nauda būtų 0,27 proc. BVP³. Be to, tarpvalstybinė prekyba tiesiogiai naudinga piliečiams ir įmonėms – atsiranda didesnė prekių ir paslaugų įvairovė, o dėl didesnės kainų konkurencijos mažėja kainos.

Kitose valstybėse narėse neperkama arba neparduodama dėl daugelio priežasčių. Komisijos komunikate „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija“⁴ nustatytos įvairios priemonės, kuriomis būtų galima vartotojams ir įmonėms suteikti geresnių galimybių visoje Europoje gauti skaitmeninių prekių ir paslaugų. Tos priemonės būtų šalinti nepagrįstą diskriminavimą dėl geografinės padėties, taip pat kitų formų diskriminavimą dėl gyvenamosios vietos ar pilietybės⁵, dar labiau suderinti vartotojų sutarčių taisykles, kai internetu arba nuotolinės prekybos būdu parduodamos prekės ir tiekiamas skaitmeninis turinys, persvarstyti Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reglamentą.

Komisijos 2012 m. komunikate dėl e. prekybos⁶ teigiama, kad fizinis internetu užsakytų prekių pristatymas yra vienas svarbiausių e. prekybos augimo elementų. 2013 m. siuntinių pristatymo veiksmų plane⁷ nustatyti veiksmai, kuriais turėtų būti siekiama trijų tikslų: i) didesnio skaidrumo ir daugiau informacijos visiems e. prekybos vertės grandinės dalyviams, ii) geresnių galimybių naudotis pristatymo sprendimais, didesnės jų kokybės ir įperkamumo ir iii) tobulėsių vartotojų skundų nagrinėjimo ir žalos atlyginimo mechanizmų. Patobulintos kelios sritys, susijusios su i) paslaugų kokybe, įskaitant universaliųjų paslaugų teikėjų sąveikumo iniciatyvą ir ketvirtąjį standartizacijos prašymą, pateiktą CEN/TC331⁸, ir ii) informacijos teikimu vartotojams, plėtojant Europos pirkimo internetu patikimumo ženklus⁹. Tačiau kainų skaidrumo srityse reikia papildomų priemonių ir geresnės teisės aktais nustatytos priežiūros, nes kai kurių tarpvalstybinių paslaugų kainos tebėra didelės, be to, kadangi skiriasi nacionalinių reguliavimo institucijų kompetencijos sritys ir tai, kaip jos apibrėžia siuntinių pristatymo paslaugas, ne visos nacionalinės reguliavimo institucijos gali

¹ Eurobarometro greitoji apklausa Nr. 413.

² Europos Parlamento tyrimų tarnyba, „Išlaidų dėl ES masto veiksmų nebuvimo nustatymas, 2014–2019 m.“ (angl. „Mapping the cost of Non-Europe, 2014-19“), 2015 m.

³ SWD(2015) 100 *final*.

⁴ COM(2015) 192 *final*.

http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/docs/dsm-communication_en.pdf.

⁵ 83,5 proc. Komisijos konsultacijose dėl diskriminavimo dėl geografinės padėties dalyvavusių vartotojų manė, kad diskriminavimas dėl geografinės padėties nepateisinamas, kai yra galimybių lengvai naudotis tarptautinio pristatymo paslaugomis, o klientas pasirengęs sumokėti papildomas siuntimo išlaidas (<https://ec.europa.eu/digital-agenda>).

⁶ COM(2011) 942 *final*.

⁷ COM(2013) 886 *final*.

⁸ Standartizacijos prašymas numatytas 2015 m. metinėje Europos standartizacijos Sąjungos darbo programoje, COM(2014) 500 *final*, 2014 7 30; dabar vykdoma priėmimo procedūra.

⁹ Žr. <http://www.emota.eu/#!/publications/c1351> ir <http://www.ecommerce-europe.eu/trustmark>.

rinkti duomenis, kurių reikia siuntinių rinkų raidai stebėti¹⁰. Nustatant dabar galiojančią Europos pašto paslaugų reguliavimo sistemą, t. y. Direktyvą 97/67/EB, daugiausia dėmesio pirmiausia buvo skirta korespondencijos siuntoms, o dauguma siuntinių pristatymo paslaugų nelaikytos universaliosiomis paslaugomis¹¹, bet dabar korespondencijos siuntoms tenka mažiau kaip pusė Europos pašto sektoriaus pajamų¹².

Vartotojai ir mažosios įmonės nurodo, kad dėl su siuntinių pristatymu susijusių problemų, visų pirma didelių kainų, negali daugiau parduoti kitose valstybėse narėse arba pirkti iš jų¹³. Remiantis tyrimais, viešai skelbiamos universalųjų paslaugų teikėjų nustatytos tarptautinių paslaugų kainos dažnai yra nuo trijų iki penkių kartų didesnės už lygiaverčių vidaus paslaugų kainas¹⁴, ir tų skirtumų negalima paaiškinti paskirties šalies darbo ar kitomis sąnaudomis. Kartais kainos iš, atrodytų, panašių kilmės valstybių narių už panašų atstumą labai skiriasi, ir nėra jokių akivaizdžių su sąnaudomis susijusių veiksnių tam skirtumui paaiškinti.

Tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų kainos didelės dėl daugelio priežasčių. Pirmia, tarptautinių siuntinių pristatymo rinkai būdingos palyginti didelės kliūtys patekti į rinką (pvz., negrįžamosios sąnaudos). Dėl to gali būti ribojamas konkurencinis plataus geografinio masto patekimas į rinką, nes, plėtodami plačius pristatymo tinklus (ir reguliarias arba nuolatinės paslaugas), veiklos vykdytojai patiria didelių fiksuotųjų išlaidų. Jeigu ir konkuruojama, dėmesys sutelkiamas į didelio kiekio siuntėjus, pavyzdžiui, stambesnius e. mažmenininkus, o šie su pristatymo paslaugų teikėjais gali derėtis dėl kainų ir reikalauti individualių nuolaidų. Smulkesnieji mažmenininkai ir pavieniai vartotojai (dažniausiai jie nesiunčia pakankamo kiekio, kad jiems būtų taikomos individualios sutartinės nuolaidos¹⁵) už tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugas moka gerokai didesnes viešai skelbiamas¹⁶ kainas,

¹⁰ Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos (EERRI) ir Europos pašto paslaugų reguliuotojų grupės (angl. ERGP) nuomonė dėl kainų skaidrumo ir teisės aktais nustatytos tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų priežiūros, atsižvelgiant į galimą reguliavimo patirtį, įgytą elektroninių ryšių sektoriuje, 2015 m.

¹¹ Be to, siuntinių, skirtingai negu korespondencijos siuntų, pristatymo paslaugos tradiciškai nebuvo laikomos rezervuotojo sektoriaus paslaugomis.

¹² Dar 2007 m. korespondencijos siuntos tebesudarė daugiau kaip pusę (52 proc.) Europos pašto sektoriaus pajamų. 2011 m. daugiau kaip pusė pajamų (52 proc.) jau gauta iš siuntinių ir greitojo pašto sektoriaus. WIK, „Main developments in the postal sector“ (Pagrindiniai pašto sektoriaus pokyčiai), 2013 m.

¹³ Europos Komisijos užsakyta vartotojų apklausa, siekiant nustatyti pagrindines Bendrosios skaitmeninės rinkos tarpvalstybines kliūtis ir sritis bei labiausiai dėl šių kliūčių paveiktas sritis, 2015 m. 2013 m. spalio mėn. specialusis Eurobarometro pranešimas Nr. 398; jame padaryta išvada, jog beveik 40 proc. vartotojų nurodė, kad internetu neperka dėl su pristatymu susijusių sunkumų.

¹⁴ Sent Luiso universiteto (2015 m.) ekonometrinis tyrimas, susijęs su tarptautinėmis kainomis.

¹⁵ Daugiau kaip pusė Komisijos 2015 m. viešose konsultacijose dėl tarptautinių siuntinių pristatymo dalyvavusių mažmenininkų – dauguma jų buvo MVĮ – teigė negavę nuolaidų.

¹⁶ Sent Luiso universiteto atliktame tyrime nustatyta, kad universalųjų paslaugų teikėjų nustatytos viešai skelbiamos tarptautinių paslaugų kainos dažnai būna nuo trijų iki penkių kartų didesnės už lygiaverčių vidaus paslaugų kainas. Net, jeigu įvykdomos tam tikros sąlygos, kartais galėtų būti taikomos šių viešai skelbiamų kainų nuolaidos, kainos vis tiek yra palyginti didesnės už tarifus, dėl kurių susitariama individualiai.

ir juos aptarnauja mažiau paslaugų teikėjų, tai ypač pasakytina apie atokiais vietovėse¹⁷, ir gali būti, kad tokias vietas be priemonės aptarnauja tik universaliųjų paslaugų teikėjas¹⁸.

Antra, dėl neveiksmingos ir nenuoseklios teisės aktais nustatytos priežiūros arba dėl to, kad tokia priežiūra išvis nevykdoma, bendrojoje rinkoje atsiranda kliūčių. Kadangi nacionalinės teisės sistemos skiriasi, o Direktyvą 97/67/EB valstybės narės įgyvendino skirtingai, atsirado daug nacionalinių reguliavimo institucijų, turinčių ribotus įgaliojimus stebėti tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų rinką. Todėl jos neturi informacijos, kuri būtina norint nustatyti galimą rinkos nepakankamumą ar reguliavimo problemas. Dėl nevienodo pašto paslaugų reguliavimo sunkumų kyla ir tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams.

Trečia, nuolat trūksta informacijos apie siuntinių pristatymo paslaugų rinką, taip pat ir informacijos apie galimas pristatymo paslaugas, paslaugų teikėjus bei kainas. Daugelis įmonių ir asmenų žino tik kelis paslaugų teikėjus, kurių paslaugomis galėtų pasinaudoti, ir nesvarstydami dažnai renkasi universaliųjų paslaugų teikėją. Naujiems paslaugų teikėjams dėl to sunkiau įsitvirtinti rinkoje, esamiems paslaugų teikėjams mažėja konkurencinis spaudimas, taigi mažiau paskatų gerinti paslaugų kokybę ir išlaikomos didesnės kainos. Informacijos trūkumui mažinti Komisija naudoja Įmonių konkurencingumo ir mažųjų bei vidutinių įmonių programos (COSME) lėšas¹⁹ ir jomis remia informacijos apie pristatymo paslaugas platformos plėtoją. Tai padės e. mažmenininkams lengviau gauti informacijos apie galimas pristatymo paslaugų alternatyvas ir geriau pasirinkti. Taip pat tikimasi, kad vidutinės trukmės laikotarpiu platformoje atsiras galimybė smulkiesiems siuntėjams jungti savo siuntas ir dėl to atitikti žemesnių kainų taikymo reikalavimus. Specialioje Komisijos svetainėje, kuri turėtų būti sukurta pagal šio reglamento nuostatas, bus pateiktas konkretus šios platformos saitas.

Galiausiai, keli e. mažmenininkai iš savo klientų ima didesnę pristatymo mokestį negu moka patys²⁰. Atrodo, kad ankščiau būna didesni, kai siunčiama į kitas šalis arba į atokiais ar periferinius šalies regionus, pavyzdžiui, salas. Nors keli pristatymo paslaugų teikėjai tikrai ima didesnę kainą už pristatymą į atokesnes vietas, taip elgiasi ne visi – dauguma universaliųjų paslaugų teikėjų visoje savo šalies teritorijoje taiko vienodus tarifus²¹.

1.2. Tikslai

Bendrasis šio reglamento tikslas – spręsti konkrečias problemas, susijusias su tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis; taigi juo papildoma pirmiau minėta su pramone susijusi reguliavimo ir standartizavimo veikla. Rengiant šį reglamentą taip pat atsižvelgta į Direktyva

¹⁷ FTI (2011 m.) tyrime „Tarptautinių siuntinių pristatymas Bendrijos viduje“ (angl. „Intra-Community cross-border parcel delivery“) padaryta išvada, kad siuntinių pristatymo paslaugų rinką yra dviejų lygių, ypač mažai gyventojų turinčiose vietovėse, t. y. smulkieji paslaugomis retai besinaudojantys siuntėjai dažnai neturi jokios alternatyvos nacionaliniams pašto paslaugų teikėjams ir moka didesnes kainas, o stambesniųjų siuntėjų rinką, kaip buvo nustatyta, yra konkurencinė.

¹⁸ Pavyzdžiui, Suomijoje DHL ima 20,00 EUR (arba 0,30 EUR/kg, atsižvelgiant į tai, kuri suma didesnė) už pristatymą į atokią vietą arba paėmimą iš atokios vietos. UPS ima 30 proc. didesnę mokestį, kai siunčiama iš Amsterdamo į Den Burgą (Tekselio sala) negu tada, kai siunčiama iš Roterdamo į Amsterdamą. Daugumos universaliųjų paslaugų teikėjų tarifai vienodi, t. y. ta pati kaina visoje šalies teritorijoje.

¹⁹ <http://ec.europa.eu/growth/smes/cosme/>.

²⁰ Žr. pavyzdžiui, konsultacinės įmonės „Copenhagen Economics“ leidinį „Principles of e-commerce delivery prices“ („E. prekybos siuntų pristatymo kainų principai“).

²¹ Išimtis – „La Poste“ (Prancūzija), taikantis užjūrio tarifą (pranc. *oultre mer*), ir „Correos“ (Ispanija), pusiasaliui ir Balearų saloms taikantis vienodus tarifus, o Kanarų saloms, Seutai, Meliljai ir Andorai – atskirus tarifus.

97/67/EB²² su pakeitimais, padarytais direktyvomis 2002/39/EB²³ ir 2008/6/EB²⁴, (toliau – Direktyva 97/67/EB) nustatytas tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų taisyklės ir reglamentu šios taisyklės papildomos.

Konkrečiai šio pasiūlymo tikslai:

- 1) pasiekti, kad rinkos veiktų efektyviau, a) užtikrinant veiksmingesnę ir nuoseklesnę teisės aktais nustatytą siuntinių rinkų priežiūrą ir b) skatinant konkurenciją, ir
- 2) didinti tarifų skaidrumą, siekiant a) sumažinti nepagrįstus tarifų skirtumus ir b) sumažinti tarifus, taikomus asmenims ir mažosioms įmonėms, visų pirma atokiose vietovėse.

Šiais konkrečiais tikslais palaikomi platesni bendrosios skaitmeninės rinkos tikslai – plėsti tarpvalstybinę e. prekybą ir e. įtrauktį.

1.3. Politinės aplinkybės

Vienas iš Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos pagrindinių uždavinių ir vienas iš dešimties J. C. Junkerio vadovaujamos Komisijos prioritetų yra didesnės galimybės internetu gauti skaitmeninių prekių ir paslaugų. Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijoje Komisija įsipareigojo imtis priemonių, kad būtų padidintas kainų skaidrumas ir sustiprinta teisės aktais nustatyta tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų priežiūra.

2015 m. birželio 25–26 d. posėdyje Europos Vadovų Taryba parėmė Bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją ir patvirtino, kad bendroji skaitmeninė rinka turėtų būti naudojama kaip integracinio augimo visuose ES regionuose priemonė.

Telekomunikacijų ministrai Bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją aptarė Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos 2015 m. birželio 11–12 d. posėdyje. Ministrai palankiai vertino strategijos tikslus ir pakartojo skaitmeninės ekonomikos svarbą skatinant darbo vietų kūrimą ir ekonomikos augimą, taip pat didinant ES konkurencingumą. Pabrėžta, kad visoje ES reikia užtikrinti didesnę siuntinių pristatymo paslaugų kainodaros skaidrumą.

Savo rezoliucijoje dėl kuriamo Bendrosios skaitmeninės rinkos akto²⁵ Europos Parlamentas pabrėžė, kad prieinamos, įperkamos, veiksmingos ir kokybiškos pristatymo paslaugos yra esminė tarpvalstybinės e. prekybos klestėjimo sąlyga. Europos Parlamentas taip pat pritarė siūlomoms kainų skaidrumo didinimo priemonėms ir teisės aktais nustatytos priežiūros gerinimo priemonėms, skirtoms sklandžiam tarptautinių siuntinių pristatymo rinkų veikimui užtikrinti.

²² 1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 015, 1998 m. sausio 21 d., p. 14–25).

²³ 2002 m. birželio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/39/EB, iš dalies keičianti Direktyvą 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų rinkos tolesnio atvėrimo konkurencijai (OL L 176, 2002 7 5, p. 21–25).

²⁴ 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/6/EB iš dalies keičianti Direktyvą 97/67/EB, siekiant visiško Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos suformavimo (OL L 52, 2008 2 27, p. 3–20).

²⁵ 2015/2147 (INI).

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS REZULTATAI IR POVEIKIO VERTINIMAS

2.1. Suinteresuotųjų šalių požiūris

2015 m. gegužės – rugpjūčio mėn. Komisija rengė viešas konsultacijas dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų ir gavo 361 atsakymą. Pagrindinės vartotojų nurodytos su siuntinių pristatymu susijusios problemos buvo neaiškumas dėl pristatymo dienos ir laiko arba negalėjimas pasirinkti dienos ir laiko, taip pat kaip problema buvo nurodytos ir kainos. Daugiau kaip du trečdaliai vartotojų, ketinusių pirkti internetu, tačiau nepirkusių dėl su pristatymu susijusių problemų, nusprendė nepirkti dėl didelės pristatymo kainos. Nepasitenkinimas pristatymo paslaugų kaina buvo itin būdingas mažesnėms įmonėms. Nacionaliniai pašto paslaugų teikėjai laikėsi nuomonės, kad pagrindinis dalykas, dėl kurio galėtų pagerėti pristatymo paslaugos, yra sistemų sąveikumas, bet daugelis kitų pristatymo paslaugų teikėjų nurodė, kad pažangą lemtų didesnė konkurencija²⁶. Vykstant konsultacijoms gauti atsakymai atitiko nemažai faktų, nustatytų atliekant apklausas²⁷.

Praktiniame seminare, surengtame praėjus aštuoniolikai mėnesių nuo 2013 m. Bendrosios siuntinių pristatymo rinkos sukūrimo veiksmų plano paskelbimo, e. mažmenininkai paaiškino, kad nors, jų manymu, siūlomos pristatymo paslaugos pagerėjo, dar daug reikia nuveikti. Kaip itin susirūpinimą keliantis dalykas nurodyti aukšti tarptautinio pristatymo ir grąžinimo tarifai, taip pat menkas sąveikumas ir per mažai galimybių lengvai naudotis įvairių pristatymo paslaugų teikėjų paslaugomis (ir juos keisti). Pašto direktyvos komiteto 2015 m. birželio mėn. posėdyje buvo pranešta, kad nacionalinės reguliavimo institucijos skirtingai vertina siuntinių pristatymo rinką, o ankstesniuose Pašto direktyvos komiteto posėdžiuose taip pat diskutuota apie tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų rinką, priėmus 2012 m. žaliąją knygą.

2.2. Tiriamieji duomenys

„FTI Consulting“²⁸ rado įrodymų, kad, kalbant apie smulkiuosius paslaugomis retai besinaudojančius siuntėjus, tarptautinių siuntinių pristatymo rinkoje dominuoja universaliųjų paslaugų teikėjai. „Copenhagen Economics“²⁹ nustatė, kad tarptautinio pristatymo paslaugų kainos dažnai yra nuo trijų iki penkių kartų didesnės už lygiaverčių vidaus paslaugų kainas. Sent Luiso universitetas padarė išvadą, kad universaliųjų paslaugų teikėjų viešai skelbiamos tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų kainos (kurias moka asmenys ir mažosios įmonės) buvo beveik penkis kartus didesnės už lygiaverčių vidaus paslaugų kainas, nors neatrodė, kad tarptautinių kainų skirtumą statistiškai lemtų darbo ar kitos sąnaudos paskirties šalyje³⁰.

Europos pašto paslaugų reguliavimo institucijų grupė (ERGP) nagrinėjo kelis klausimus, susijusius su tarptautinių siuntinių pristatymu, įskaitant teisinę tvarką³¹, rinkos pobūdį, konkurencijos veikimą³² ir rinkos analizę³³. 2015 m. kartu su Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija (EERRI) buvo sudaryta bendra darbo grupė, kurios užduotis – vertinti, ar reguliavimo patirtį, įgytą elektroninių ryšių sektoriuje, būtų galima perkelti į siuntinių

²⁶ Daugiau informacijos apie konsultacijas galima rasti adresu http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8169&lang=lt.

²⁷ Žr., pvz., Eurobarometro greitąją apklausą Nr. 413 ir Bendrosios skaitmeninės rinkos vartotojų tyrimą.

²⁸ „FTI Consulting“ (2011 m.).

²⁹ „Copenhagen Economics“ (2013 m.) „E. prekyba ir pristatymas“ (angl. „E-commerce and delivery“).

³⁰ Sent Luiso universitetas (2015 m.).

³¹ ERGP (15) 28.

³² ERGP (14) 26.

³³ ERGP (13) 37.

sektorių³⁴. Antverpeno universitetas atkreipė dėmesį, kad trūksta duomenų apie ES siuntinių rinką³⁵.

2.3. Siūlomo reglamento poveikio vertinimas

Vykdydamos savo geresnio reglamentavimo politiką, Komisijos tarnybos atliko politikos galimybių poveikio vertinimą.

Nagrinėtos penkios politikos galimybių grupės. Papildomų priemonių, dėl kurių būtų galima sujungti smulkiųjų mažmenininkų siuntinius, atsisakyta, nes tikimasi, kad smulkiems mažmenininkams ši galimybė atsiras programos COSME lėšomis remiamoje informacinėje platformoje. Kainų reguliavimo galimybės atsisakyta, nes būtų rizikuojama iškraipyti konkurenciją sudėtingoje rinkos aplinkoje, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad turima per mažai informacijos apie šio sektoriaus reguliavimą ir rinką. Be to, tam tikros telekomunikacijų ir siuntinių sektorių sritys labai skiriasi, pavyzdžiui, jų sąnaudų struktūra, ir tai patvirtinta bendroje ERGP ir EERRI ataskaitoje. Taip pat atsisakyta toliau laikytis atskaitos scenarijaus, nes ligšioliniais veiksmais nepasiekta, kad tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos taptų įperkamesnės ar pagerėtų teisės aktais nustatyta jų priežiūra.

Pasirinktos dvi galimybių grupės, dėmesį sutelkiant į kainų skaidrumą ir teisės aktais nustatytą priežiūrą. Atsisakyta siekio užtikrinti didesnę kainų, dėl kurių pašto paslaugų teikėjai individualiai susitaria su didesniais e. mažmenininkais, skaidrumą³⁶, nes didesnieji siuntėjai gali naudotis sumažintais ir sutartiniais tarifais. Taip pat atsisakyta reikalavimo, kad e. mažmenininkai skelbtų pristatymo paslaugų teikėjams mokamas kainas. Reikalauti, kad visi veiklos vykdytojai nacionalinėms reguliavimo institucijoms iš anksto praneštų apie bet kokius kainų pasikeitimus, atsisakyta dėl administracinės naštos ir galimos žalos investicijoms ir inovacijoms.

Poveikio vertinime rekomenduotas priemonių, kuriomis būtų padidintas universaliųjų paslaugų teikėjų tarifų skaidrumas ir pagerėtų teisės aktais nustatyta visų siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų priežiūra, rinkinys, papildant platesnę veiklą, kuria siekiama gerinti tarptautinio pristatymo paslaugų kokybę ir galimybes naudotis tomis paslaugomis³⁷.

Tinkamiausios galimybės neturėtų tiesioginio arba netiesioginio neigiamo socialinio poveikio. Netiesiogiai, tarptautinio pristatymo paslaugų kainoms tapus prieinamesnėmis ir dėl to padidėjus e. prekybos mastui, tai turėtų teigiamą poveikį ekonomikos augimui, darbo vietų kūrimui ir vartotojų, visų pirma pažeidžiamų vartotojų iš periferinių regionų, gerovei.

Jokio tiesioginio poveikio aplinkai nesitikima. Netiesiogiai, kainoms tapus skaidresnėmis ir dėl to padidėjus rinkos veiksmingumui, teigiamas poveikis (pvz., dėl vežamų krovinių telkimo) gali būti didesnis už neigiamą poveikį (pvz., daugėjant automobilių, būtų išmetama daugiau teršalų). Neigiamo poveikio pagrindinėms teisėms nesitikima.

³⁴ ERGP PL (15) 32.

³⁵ Antverpeno universitetas (2015 m.), „Tarptautinių siuntinių logistika“ (angl. „Cross-border parcel logistics“).

³⁶ Šios galimybės taip pat atsisakyta dėl to, kad tada reikėtų atskleisti slaptą komercinę informaciją, taigi sumažėtų konkurencinio proceso veiksmingumas.

³⁷ Poveikio vertinimo dokumentus galima rasti adresu http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 114 straipsniu, nes susijęs su siuntinių pristatymo paslaugų vidaus rinka ir jos veikimu.

3.2. Subsidiarumas

Dabartinė reguliavimo sistema (Direktyva 97/67/EB) nebuvo įgyvendinta taip, kad visoje Europos Sąjungoje būtų užtikrintos įperkamos tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos, kurias teiktų ne vien universaliųjų paslaugų teikėjai³⁸. Tarptautinio pristatymo paslaugų pobūdis lemia tai, kad tos paslaugos teikiamos daugiau nei vienoje valstybėje narėje, todėl savarankiškai veikiančios nacionalinės reguliavimo institucijos, neturėdamos informacijos apie pristatymo paslaugų sąnaudas (pavyzdžiui, galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius, kuriuos paskirties valstybės narės paslaugų teikėjas ima iš kilmės valstybės narės paslaugų teikėjo) kitose valstybėse narėse, negali vykdyti tarptautinio pristatymo paslaugų priežiūros. Norint šalinti problemos priežastis, reikia imtis Sąjungos lygmens priemonių. Nacionalinėms reguliavimo institucijoms teks pareiga vertinti, ar, atsižvelgiant į rinkos sąlygas atitinkamoje valstybėje narėje, tarptautinio pristatymo paslaugos yra įperkamos.

Be to, dėl nacionalinių taisyklių, kuriomis reglamentuojama teisės aktais nustatyta siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų priežiūra, skirtumų, nors tai suderinama su Direktyva 97/67/EB, bendrojoje pašto paslaugų rinkoje atsiranda teisinio netikrumo ir kliūčių. Siekiant nustatyti minimalius teisės aktais nustatytos visų pašto paslaugų teikėjų priežiūros visoje Sąjungoje reikalavimus ir taip išvengti suskaidyto reguliavimo³⁹, reikia imtis Sąjungos lygmens priemonių. Subsidiarumo principo laikomasi, nes, siekiant pašalinti nurodytas vidaus rinkos kliūtis, Sąjungos intervencija būtina.

3.3. Proporcingumas

Šiuo reglamentu siūlomais Sąjungos veiksmais neviršijama to, kas būtina nustatytiems tikslams pasiekti. Siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų savireguliacijai nepasiekta teisės aktais nustatytos priežiūros pokyčių ir tarifų skaidrumo, o tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų įperkamas smulkiesiems siuntėjams nepadidintas tiek, kad jie tai pajustų.

Priemonės, kuriomis siekiama didinti tarifų skaidrumą, yra proporcingos, nes yra ribotos ir pirmiausia įgyvendintinos rinkos segmentuose, kuriuose, kaip įrodyta, nedaug galimybių rinktis, ir dėl to, o kartu ir dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų rinkų struktūrinio pobūdžio (pvz., didelių negrįžtamųjų sąnaudų, masto ekonomijos), smulkiesiems siuntėjams nustatomos didelės tarptautinio pristatymo paslaugų kainos. Kainų skaidrumo priemonė netaikoma kainoms, dėl kurių individualiai susitariama per komercines derybas ir kurios nustatomos didesniems e. mažmenininkams (ir kurias taip pat siūlo paslaugų teikėjai, neteikiantys universaliųjų paslaugų), nors ir toliau bus vykdoma visų veiklos vykdytojų ir visų rinkos segmentų *ex post* konkurencijos kontrolė. Valstybėse narėse skirtingai nustatyta, kurių siuntinių atžvilgiu turi būti vykdoma universaliųjų paslaugų prievolė (ją vykdančioms, reikalaujama, kad tarifai būtų prieinami, atitiktų sąnaudas, būtų skaidrūs ir

³⁸ Susirūpinta ir dėl to, kad net tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos, esančios universaliųjų paslaugų dalimi, yra neįperkamos, nors pagal Pašto paslaugų direktyvos 12 straipsnį jos turėtų būti įperkamos.

³⁹ Pavyzdžiui, nacionalinės reguliavimo institucijos laikosi skirtingo požiūrio, todėl siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams tenka didesnė našta, nes kiekvienoje valstybėje narėje, kurioje vykdo veiklą, jie turi vykdyti labai skirtingus duomenų teikimo reikalavimus.

nediskriminaciniai), taigi šių paslaugų negalima tiesiogiai palyginti Sąjungos mastu, o užtikrinant Direktyvos 97/67/EB vykdymą nebūtų pasiektas norimas rezultatas.

Tik vienoje valstybėje narėje įsisteigusioms mažosioms ir labai mažoms įmonėms (pristatymo paslaugų teikėjams, turintiems mažiau nei 50 darbuotojų) tai nebus taikoma, kad būtų sumažinta administracinė našta mažiausioms tarpvalstybinio masto veiklos nevykdančioms įmonėms. Tiems, kas patenka į šios priemonės taikymo sritį, dėl šio reglamento taps aiškesnės teisės aktais nustatytos prievolės, o Sąjungoje sumažės susiskaidymas.

3.4. Pasirinkta priemonė

Komisija siūlo reglamentą, nes, papildant esamą pašto paslaugų reguliavimo sistemą, juo būtų tikrai pašalintos rinkos kliūtys. Reglamentu visų pirma nustatomos konkrečios, tiesiogiai taikytinos nacionalinių reguliavimo institucijų ir siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų prievolės, taip pat Europos lygmens priemonė, kuria užtikrinamas skaidrumas ir vertinamas tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų prieinamumas. Be to, reglamentu galima užtikrinti greitą veikimą ir kuo labiau sumažinti valstybėms narėms tenkančią su perkėlimu į nacionalinę teisę susijusią administracinę naštą, kartu užkertant kelią dar labiau suskaidytam reguliavimui, kuris gali atsirasti pasirinkus kitokius teisės aktus (pavyzdžiui, direktyvą).

3.5. Pasiūlymo struktūra, pagrindinės teisės ir prievolės

Dalykas, taikymo sritis, apibrėžtys (1 ir 2 straipsniai)

1 ir 2 straipsniuose pateiktos bendrosios dalyko ir taikymo srities nuostatos, taip pat svarbios apibrėžtys. Tomis apibrėžtimis (jos susijusios su siuntiniais) papildomos Direktyvos 97/67/EB 2 straipsnyje pateiktos apibrėžtys; šio reglamento apibrėžtys visiškai dera su nustatytosiomis direktyvoje. Kaip nustatyta Pasaulinės pašto sąjungos (PPS) patvirtintose atitinkamose nuostatose, terminas „galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai“, vartojamas tam, kad būtų įtrauktas ir galutinis atlygis už tarptautinę pašto paslaugą (taikomas korespondencijos siuntoms⁴⁰), ir įvežamų siuntinių pristatymo mokesčiai (taikomi siuntiniams⁴¹). Atsižvelgiant į atitinkamą siuntinių paslaugų teikėjų ir valstybių narių praktiką, šis reglamentas taikomas siuntiniams, kurių svoris ne didesnis kaip 31,5 kg. Todėl šis reglamentas netaikomas logistikos srityje; jis taip pat netaikomas vien vežimui, t. y. atvejams, kai vežimas nesusijęs su surinkimu, rūšiavimu ar paskirstymu⁴². Be to, visiškai laikantis atitinkamų Direktyvos 97/67/EB nuostatų, visų pirma 2 straipsnio 1 ir 1a dalių⁴³, nenustatyta reikalavimo, kad visa 2 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose apibrėžta veikla būtų vykdoma kaip visuma.

Informacijos teikimas (3 straipsnis)

Šia nuostata paaiškinama, kad reikalavimas nacionalinėms reguliavimo institucijoms teikti informaciją taikomas visiems daugiau kaip 50 darbuotojų turintiems siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams, taip pat daugiau negu vienoje valstybėje narėje įsisteigusiems paslaugų teikėjams. Šia nuostata nacionalinės reguliavimo institucijos įpareigojamos stebėti rinką ir rinkti tam tikrus statistinius duomenis. Be įsisteigusiųjų daugiau negu vienoje valstybėje narėje ir dėl to teikiančių tarpvalstybines paslaugas, būtų įtraukti tik didesnieji veiklos vykdytojai, taip užtikrinant, kad nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų pagrindinių

⁴⁰ PPS konvencijos 29 straipsnis.

⁴¹ PPS konvencijos 35 ir 36 straipsniai.

⁴² Žr. 2008 m. vasario 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/6/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 97/67/EB, 17 konstatuojamąją dalį, OL L 52, 2009 2 27, p. 5.

⁴³ Žr. Generalinio advokato N. Jääskineno nuomonės, pateiktos dėl Sprendimo *DHL International NV, anksčiau Express Line NV*, C-148/10, EU:C:2011:351, 59 punktą.

duomenų apie su e. prekyba susijusių siuntinių įvairovę. Šia nuostata visi daugiau kaip 50 darbuotojų turintys siuntinių paslaugų teikėjai įpareigojami kasmet teikti tam tikrą informaciją. To tikslas – suvienodinti ir paaiškinti dabar suskaidytą reguliavimo institucijų kompetenciją ir remtis geriausia esama patirtimi. Be to, šios nuoseklesnės prievolės naudingos ir paslaugų teikėjams, siuntinius pristatantiems visoje Europoje ir dabar turintiems tenkinti įvairius įvairių valstybių narių nustatytus informacijos teikimo reikalavimus. Nors pagrindiniai su informacija susiję reikalavimai apibrėžti 3 straipsnyje, kokia forma ta informacija turėtų būti teikiama, bus nustatyta įgyvendinimo aktu. Šiuo atžvilgiu ERGP turėtų teikti technines konsultacijas, o formą turėtų nustatyti Komisija.

Tarifų ir galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių skaidrumas (4 straipsnis ir priedas)

4 straipsnio 1 dalyje nustatyta tik universaliųjų paslaugų teikėjams taikytina tikslinė prievolė kasmet (ne vėliau kaip sausio 31 d.) nacionalinei reguliavimo institucijai teikti viešai skelbiamą kiekvienų metų sausio 1 d. įsigaliojančių tarifų, nustatytų priede nustatytam konkrečiam paslaugų rinkiniui, sąrašą. Priede nustatytos 15 pašto siuntų paslaugų, teikiamų universaliųjų paslaugų teikėjų, rūšių yra aktualiausios privatiems klientams ir mažosioms įmonėms ir dažnai jų pasirenkamos. Ši tikslinė nuostata netaikoma kitiems siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams, taip pat atsižvelgiant ir į tai, kad jų veikla iš esmės sutelkta kituose rinkos segmentuose (būtent verslo verslui teikiamų paslaugų ir didesniųjų e. mažmenininkų). Nors ne visi universaliųjų paslaugų teikėjai gali teikti visas priedo a–o punktuose nurodytų rūšių pašto siuntų paslaugas, sąraše pateiktos aktualiausios ne greitojo pašto paslaugos, kuriomis naudojamosi nacionalinės ir tarpvalstybinės e. prekybos srityje ir kuriomis gali naudotis iš esmės visi Sąjungos piliečiai, kad ir kur jie gyventų. Kadangi šia nuostata reikalaujama, kad nacionalinės reguliavimo institucijos reguliariai rinktų informaciją apie tarifus, gaunamas neginčijamas duomenų rinkinys, ir duomenis galima a) skelbti specialioje Komisijos tvarkomoje svetainėje ir b) naudoti pagal 5 straipsnį vertinant tarifų prieinamumą.

Ši prievolė susijusi tik su viešai skelbiamu tarifų sąrašu, taigi ji netaikoma jokiems sumažintiems tarifams arba tarifams, dėl kurių individualiai susitariama (kurie priklauso nuo komercinių aplinkybių). Komisija tarifus savo svetainės EUROPA specialioje dalyje paskelbia iki kiekvienų kalendorinių metų balandžio 30 d. Ši svetainė nėra komercinio pobūdžio, jos pirminė paskirtis nėra skelbti kitų paslaugų teikėjų duomenis, įskaitant greitojo pristatymo paslaugų teikėjus. Tačiau pristatymo paslaugų teikėjai, nesantys universaliųjų paslaugų teikėjais, taip pat gali savanoriškai nurodyti savo pristatymo paslaugų tarifus, kad šie būtų pateikti svetainėje, jeigu tik tos pristatymo paslaugos yra panašios, pristatoma į namus arba adresato patalpas ir jeigu įvykdomi kiti taikytini kriterijai (taip pat žr. 14 konstatuojamąją dalį).

Be to, pagal 4 straipsnio 3 ir 4 dalis universaliųjų paslaugų teikėjai nacionalinėms reguliavimo institucijoms – taigi ir Komisijai – kasmet turėtų teikti informaciją apie savo galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius (t. y. mokesčius, kilmės šalies universaliųjų paslaugų teikėjo mokamus paskirties šalies universaliųjų paslaugų teikėjui už paskirties valstybėje narėje patirtas tarptautinių siuntų vežimo, rūšiavimo ir paskirstymo paslaugų sąnaudas). Kadangi komerciniu požiūriu šie duomenys yra slapti, jie nebus skelbiami, jais bus naudojamosi tik kaip informacija, susijusia su bendrais tarifais. Tačiau svarbu, kad nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija turėtų galimybę sužinoti galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius ir turėti apie juos informacijos, nes jie svarbūs pagal 5 straipsnį vertinant tarifų prieinamumą. Informacijos ir apie tarifus, ir apie galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius teikimas universaliųjų paslaugų teikėjams yra labai nedidelė administracinė našta.

Tarifų prieinamumo vertinimas (5 straipsnis)

5 straipsnio 1 dalimi siekiama nacionalines reguliavimo institucijas įpareigoti pagal objektyvius kriterijus vertinti pagal 4 straipsnio 1 dalį sužintotų universaliųjų paslaugų teikėjų tarifų prieinamumą. Įprasčiausia ir svarbiausia informacija, kurios reikia šiam vertinimui atlikti, nurodyta a–c punktuose pateiktame nebaigtiniame sąraše. Tai bendrieji kriterijai – universaliųjų paslaugų teikėjų vidaus tarifai, kilmės ar paskirties vieta arba galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių dydis. Tuos bendrus kriterijus galima papildyti kitais kriterijais, kurie itin svarbūs aiškinant konkrečius tarifus, pavyzdžiui, tokiais kriterijais, kaip specifinės vežimo ar tvarkymo sąnaudų arba dvišalis kiekis tarp pristatymo paslaugų teikėjų. Padariusi išvadą, kad tarptautinių siuntinių pristatymo tarifai yra neprieinami, nacionalinė reguliavimo institucija siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų turi paprašyti daugiau informacijos apie tų tarifų dydį ir (arba) pagrindimo. Nustatyti terminai yra tinkami, jais siekiama užtikrinti, kad nebūtų atidėliojama teikti informacijos ar pagrindimo (1, 3 ir 4 dalys). Pagal 5 straipsnio 4 dalį, vertinimas kartu su pagrindimu, kai taikytina, turi būti siunčiamas ne tik Komisijai, bet ir kitoms nacionalinėms reguliavimo institucijoms. Be to, vertinimas turėtų būti siunčiamas ir atitinkamoms institucijoms, kurioms pavesta įgyvendinti konkurencijos teisę ir kurios taip pat turi vykdyti konfidencialumo prievolės. Dėl tokio didesnio skaidrumo turėtų būti juntamas didelis spaudimas keisti tuos tarifus, kurie yra gerokai didesni ir galėtų būti laikomi neįperkamais ar pernelyg dideliais. Taikant 5 straipsnio 4 dalį – joje nustatyta, kad Komisija toje pat specialioje svetainėje turėtų skelbti nekonfidencialią vertinimo ir pagrindimo, kuriuos jai turėtų teikti atitinkamos nacionalinės reguliavimo institucijos, versiją – visoje Sąjungoje turėtų būti užtikrintas skaidrumas. Skelbiant šią informaciją, visos suinteresuotosios šalys, įskaitant institucijas, kurioms pavesta įgyvendinti vartotojų apsaugos teisę, būtų reguliariai informuojamos šiais klausimais.

Direktyvos 97/67/EB 12 straipsnyje išdėstyti prieinamumo, siejimo su sąnaudomis, skaidrumo ir nediskriminavimo reguliavimo principai taikomi tik siuntiniams (ir korespondencijai), patenkantiems į universaliųjų paslaugų prievolės vykdymo sritį. Nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų užtikrinti, kad universaliųjų paslaugų tarifai atitiktų tuos principus. Tačiau nacionalinės reguliavimo institucijos daugiau dėmesio skiria vidaus, o ne tarpvalstybinėms rinkoms, įskaitant atvejus, kai kalbama apie paslaugų, patenkančių į universaliųjų paslaugų teikimo sritį, prieinamumo vertinimą. Taigi šiuo straipsniu bus aiškiai išplėsta teisės aktais nustatyta priežiūra, įtraukiant tam tikrą universaliųjų paslaugų teikėjų teikiamų tarptautinių paslaugų grupę, ir tai labai panašu į universaliųjų paslaugų prievolės vykdymą visose valstybėse narėse, tačiau nėra visiškai tai.

Skaidrumas ir nediskriminacinė galimybė teikti tarptautines paslaugas (6 straipsnis)

6 straipsnyje iš esmės kodifikuoti principai, kurie buvo nagrinėti vadinamuosiuose REIMS sprendimuose (susijusiuose su daugiašaliais tarptautiniais susitarimais dėl galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą, kurį universaliųjų paslaugų teikėjai yra nustatę korespondencijos ir siuntinių atžvilgiu)⁴⁴, rengiant šį straipsnį remtasi su didmenine tarptinklinio ryšio prieiga susijusiais procedūriniais dalykais, nustatytais Reglamento (ES) Nr. 531/2012⁴⁵ 3 straipsnyje. Tuo universaliųjų paslaugų teikėjams – ši nuostata skirta būtent jiems – ir kitiems siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams, galbūt norintiems teikti tarptautines paslaugas, turėtų būti

⁴⁴ 2003 m. spalio 23 d. Komisijos sprendimas dėl teismo proceso pagal EB sutarties 81 straipsnį ir EEE susitarimo 53 straipsnį (Byla COMP/C/38.170 – pakartotinis pranešimas dėl REIMS II) (pranešta dokumentu Nr. C(2003) 3892), OL L 56/76, 2004 2 24.

⁴⁵ OL L 172/10, 2012 6 30.

suteikta teisinio tikrumo. Šia nuostata nesiekama spręsti bendrosios prieigos naudotojų lygmeniu klausimų; šių klausimų atžvilgiu gali būti nustatytos nacionalinės taisyklės ir taikoma Direktyvos 97/67/EB 12 straipsnio penkta įtrauka. Ši nuostata taip pat netaikoma konkrečiai galimybei naudotis tam tikrais infrastruktūros elementais, kaip nustatyta Direktyvos 97/67/EB 11a straipsnyje. Dėl teisinio tikrumo priežasčių ir siekiant taikyti nediskriminavimo ir skaidrumo principus, konkuruojantiems alternatyviems pašto paslaugų teikėjams būtina suteikti vienodas galimybes mokėti susitarimų dėl galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių šalims (t. y. universaliųjų paslaugų teikėjams) taikomus galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius. Atsižvelgiant į kiekvieną konkrečią atvejų atliekamą tyrimą, tam tikrais atvejais gali būti pagrįsta, kad pašto paslaugų teikėjams, esantiems trečiaja šalimi, taikomi didesni galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai nei tokius susitarimus pasirašiusiems universaliųjų paslaugų teikėjams. Tai gali būti galima tada, kai šalys gali įrodyti, kad kilmės valstybės paslaugų teikėjo mokamais galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiais nepadengiamos susitarimo sudarymo, veikimo ir administravimo sąnaudos, papildomos sąnaudos, kurių patiriama iš susitarime nenurodytų pašto paslaugų teikėjų priimant ir tvarkant siuntas, ir kitos panašios sąnaudos. Vieta, kurioje turėtų būti galima prieiga, iš esmės yra įvežamo pašto skirstymo skyrius, nurodytas universaliųjų paslaugų teikėjo. Taip pat svarbu, kad, suteikiant galimybes teikti tarptautines paslaugas, būtų įtraukti ir visi susiję bendro tinklo elementai, nepaisant prieigos skirtumų, kurių esama bendruoju naudotojų lygmeniu, taip pat visų pirma programinės įrangos ir informacijos elementai (2 ir 3 dalys), nes tai sudedamoji dabar įgyvendinamų susitarimų, pvz., susitarimų dėl sujungimo (angl. *Interconnect*), ir visų panašių ateityje galimų susitarimų dalis.

Sankcijos (7 straipsnis)

Tai standartinė nuostata, kuria siekiama nacionalinėms reguliavimo institucijoms suteikti galimybių už ES teisės pažeidimus taikyti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas sankcijas.

Peržiūros sąlyga (8 straipsnis)

8 straipsnyje pateikta įprasta nuostata dėl Komisijos vykdomos peržiūros. Ši peržiūra apima ne tik tiesiogiai su Reglamentu (a–c punktai) susijusius klausimus, bet ir kitas priemones, kuriomis būtų galima geriau užtikrinti, kad būtų teikiamos tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos, gerinamos galimybės naudotis tomis paslaugomis ir užtikrinamas didesnis jų įperkamumas, ir kurių imtasi įgyvendinant 2013 m. siuntinių pristatymo veiksmų planą (įskaitant pramonės iniciatyvas, standartizavimą ir kt.) ir kuriomis šis reglamentas papildomas.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Siūlomas reglamentas Sąjungos biudžetui poveikio neturi.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS**dėl tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastą teisėkūros procedūrą,
kadangi:

- (1) nedaug tarptautinių siuntinių ir kitų pašto siuntų siunčiantiems siuntėjams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms ir privatiems asmenims, taikomi tarifai tebėra palyginti dideli. Tai daro tiesioginį neigiamą poveikį tiems, kam reikia tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų, visų pirma e. prekybos srityje;
- (2) valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms nustatytos su rinkos stebėseną ir teisės aktais nustatyta siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų priežiūra susijusios kompetencijos sritys labai skiriasi. Tai patvirtinta Europos pašto paslaugų reguliavimo institucijų grupės ir Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucijos parengtoje bendroje ataskaitoje³; ataskaitoje padaryta išvada, kad nacionalinėms reguliavimo institucijoms reikia tinkamų reguliavimo įgaliojimų, kad jos galėtų imtis intervencinių veiksmų, ir kad atrodo, jog nė vienoje valstybėje narėje tokių įgaliojimų nesuteikta. Dėl šių skirtumų daugiau negu vienoje valstybėje siuntinių pristatymo paslaugas teikiantiems paslaugų teikėjams didėja administracinė našta ir reikalavimų laikymosi išlaidos. Taigi šie skirtumai yra kliūtis siuntinių pristatymo paslaugų teikimui, kai paslaugos teikiamos daugiau negu vienoje valstybėje, todėl daro tiesioginį poveikį vidaus rinkos veikimui;
- (3) tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų rinka sudėtinga, jai būdinga įvairovė, nes joje įvairūs paslaugų teikėjai siūlo įvairias paslaugas ir kainas, o šios priklauso nuo siunčiamų daiktų svorio, dydžio ir formos, taip pat paskirties vietos, pridėtinės vertės ypatybių, pavyzdžiui, galimybės siuntinius atsekti, ir siunčiamų daiktų kiekio. Dėl tokios įvairovės ir kokybės, ir kainos požiūriu sunku palyginti įvairių paslaugų teikėjų

¹ OL C [...], [...], p. [...].

² OL C [...], [...], p. [...].

³ BoR (15) 214/ERGP PL (15) 32.

teikiamas siuntinių pristatymo paslaugas. Be to, smulkieji siuntėjai, tokie kaip mažosios ir vidutinės įmonės ar privatūs asmenys, dažnai nežino apie įvairias siūlomas siuntinių pristatymo paslaugas;

- (4) siekiant, kad tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos taptų įperkamesnės, visų pirma atokių ar retai apgyvendintų vietovių paslaugų gavėjams, būtina užtikrinti, kad skaidresni būtų viešai skelbiami tarifų, taikomų nedidelei grupei tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų, kurias siūlo universaliųjų paslaugų teikėjai ir kuriomis daugiausia naudojasi mažosios ir vidutinės įmonės arba privatūs asmenys, sąrašai. Viešai skelbiamų sąrašų skaidrumas taip pat būtinas siekiant spręsti aukštų tarptautinio pristatymo paslaugų tarifų problemą ir tam tikrais atvejais mažinti nepagrįstus siuntinių pristatymo šalies viduje ir tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų skirtumus;
- (5) beveik visose valstybėse narėse siuntinių pristatymo šalies viduje paslaugas teikia keletas paslaugų teikėjų, tačiau nedaug jų teikia ir tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugas. Taigi svarbu užtikrinti skaidrią ir nediskriminacinę galimybę naudotis paslaugomis ir infrastruktūra, būtina teikiant tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugas, kad būtų užtikrinta ir skatinama veiksminga konkurencija ir apsaugoti paslaugų gavėjai;
- (6) dabar pašto paslaugos reglamentuojamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB⁴. Šia direktyva nustatytos bendros pašto paslaugų ir universaliųjų pašto paslaugų teikimo Sąjungoje taisyklės. Direktyva pirmiausia, bet ne išimtinai, skirta nacionalinėms universaliosioms paslaugoms ir neapima teisės aktais nustatytos siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų priežiūros, tam tikrų tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų ir galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių skaidrumo, tam tikrų tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų prieinamumo vertinimo ir skaidrių bei nediskriminacinių galimybių naudotis tam tikromis tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis ir (arba) infrastruktūra. Todėl šiuo reglamentu Direktyvoje 97/67/EB nustatytos taisyklės papildomos tiek, kiek tai susiję su tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis;
- (7) apskaičiuota, kad dabar 80 proc. su e. prekyba susijusių adresuotų pašto siuntų sveria mažiau nei du kilogramus ir dažnai tvarkomos su korespondencijos siuntų srautu. Svarbu, kad šis reglamentas ir visų pirma jo reikalavimai užtikrinti tarifų skaidrumą ir vertinti jų prieinamumą būtų taikomas toms pašto siuntoms;
- (8) todėl svarbu nustatyti aiškią siuntinių pristatymo paslaugų apibrėžtį ir nurodyti, kokioms pašto siuntoms ta apibrėžtis taikoma. Visų pirma tai susiję su pašto siuntomis, išskyrus korespondencijos siuntas, kuriomis paprastai dėl svorio siunčiami daiktai ir prekės. Todėl, atsižvelgiant į nuoseklią praktiką, šis reglamentas turėtų būti taikomas pašto siuntoms iki 31,5 kg, nes vienas vidutinio sudėjimo asmuo sunkesnių siuntų negali tvarkyti be pagalbinių mechaninių priemonių. Atsižvelgiant į dabartinę praktiką ir Direktyvą 97/67/EB, visi pašto grandinės veiksmai, t. y. surinkimas, rūšiavimas ir pristatymas, turėtų būti laikomi siuntinių pristatymo paslaugomis. Kai vykdomas vien vežimas, kuris nėra atliekamas kartu su kuriuo nors iš tų veiksmų, jis neturėtų būti įtrauktas į siuntinių pristatymo paslaugų sritį, nes tokiu atveju tai gali būti laikoma transporto sektoriaus veikla;

⁴

1997 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/67/EB dėl Bendrijos pašto paslaugų vidaus rinkos plėtros bendrųjų taisyklių ir paslaugų kokybės gerinimo (OL L 1998, 1998 I 21 d., p. 14–25).

- (9) galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai nustatomi pagal daugiašalius ir dvišalius universaliųjų paslaugų teikėjų susitarimus, šiais mokesčiais užtikrinama, kad paskirties vietos universaliųjų paslaugų teikėjui būtų atlygintos kilmės vietos universaliųjų paslaugų teikėjui teikiamų paslaugų sąnaudos. Galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai turėtų būti nustatomi taip, kad būtų įtrauktos ir korespondencijos siuntoms taikomos galutinės išlaidos, apibrėžtos Direktyvos 97/67/EB 2 straipsnio 15 punkte, ir siuntiniams taikomi įvežamų siuntinių pristatymo mokesčiai;
- (10) būtina, kad nacionalinės reguliavimo institucijos statistikos tikslais turėtų žinių ir informacijos apie rinkoje veikiančius siuntinių pristatymo paslaugų teikėjus. Tačiau, siekiant mažinti administracinę naštą smulkiesiems siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams, veikiantiems tik šalies arba regiono rinkoje, turėtų būti taikoma apatinė riba, nustatoma atsižvelgiant į paslaugų teikėjui dirbančių asmenų, susijusių su siuntinių pristatymo paslaugų teikimu, skaičių;
- (11) vieta, kurioje paslaugų teikėjas įsisteigęs, turi būti nustatoma atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką. Kai paslaugų teikėjas turi buveines keliose vietose, svarbu nustatyti buveinės, iš kurios iš tikrųjų teikiamos susijusios paslaugos, vietą;
- (12) teikiant informaciją nacionalinei reguliavimo institucijai, reikėtų atsižvelgti į tai, kad siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai tam tikrą informaciją jau gali būti pateikę tai pačiai nacionalinei reguliavimo institucijai. Siuntinių pristatymo paslaugos svarbios mažosioms bei vidutinėms įmonėms ir privatiems asmenims, taigi jie turėtų turėti galimybių lengvai palyginti įvairius paslaugų teikėjus. Todėl turėtų būti aiškiai apibrėžtos paslaugos, kurių tarifus universaliųjų paslaugų teikėjai turėtų nurodyti. Komisija tuos tarifus turėtų skelbti specialioje svetainėje, jais ir reguliariai konfidencialiai teikiamais galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiais remdamosi nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų vertinti tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų prieinamumą. Siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai, nesantys universaliųjų paslaugų teikėjais, savo nacionalinei reguliavimo institucijai gali panašia forma savanoriškai nurodyti tokių pat siuntų pristatymo tarifus, jeigu tik tos siuntos pristatomos į adresato namus ar patalpas;
- (13) kadangi tam tikros pašto siuntos yra mažos ir mažų matmenų, jų atžvilgiu neturėtų būti taikomos nustatytos prievolės, susijusios su tarifų skaidrumu. Pašto siuntos, kurių atžvilgiu tos prievolės taikomos, turėtų būti bent 20 mm pločio;
- (14) kasmet vertindamos tarifų prieinamumą, nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų remtis objektyviais kriterijais – kilmės vietos universaliųjų paslaugų teikėjų ir paskirties vietos universaliųjų paslaugų teikėjų vidaus tarifais, taip pat galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiais. Tuos bendrus kriterijus galima papildyti kitais kriterijais, kurie svarbūs aiškinant konkrečius tarifus, pavyzdžiui, tokiais kriterijais, kaip specifinės vežimo ar tvarkymo sąnaudos ir dvišalis kiekis, dėl kurio susitaria įvairūs tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai;
- (15) siekiant išsaugoti regioninę ir socialinę sanglaudą, galbūt būtų svarbu nustatyti vienodus dviejų ar daugiau valstybių narių tarptautinių siuntinių pristatymo tarifus. Šiomis aplinkybėmis reikėtų atsižvelgti į tai, kad retai apgyvendintuose regionuose e. prekyba teikiama naujų galimybių dalyvauti ekonominiame gyvenime. Todėl, vertinant siuntinių pristatymo paslaugų tarifų prieinamumą, būtina visapusiškai atsižvelgti į visus vienodus tarifus;

- (16) dideli vidaus ir tarptautinių tarifų skirtumai turėtų būti pagrįsti objektyviais kriterijais, kaip antai papildomomis vežimo sąnaudomis ir pagrįsta pelno marža. Turėtų būti reikalaujama, kad siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai tokį pagrindimą pateiktų nedelsiant;
- (17) siekiant visoje Sąjungoje užtikrinti skaidrumą, nacionalinės reguliavimo institucijos analizę reikėtų pateikti kitų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir Komisijai. Nacionalinės reguliavimo institucijos ir Komisija turi užtikrinti konfidencialumą. Komisija taip pat gali prašyti, kad Europos pašto paslaugų reguliavimo institucijų grupė, remdamasi valstybių narių pateiktais duomenimis, atliktų Sąjungos masto analizę;
- (18) siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai gali sudaryti daugiašalius ir dvišalius susitarimus dėl galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių, taip pat gali imtis kitų priemonių, kad palengvintų savo pristatymo tinklų tarpusavio sujungiamumą. Siekiant išvengti diskriminacijos, konkuruojantiems siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams turi būti užtikrintos vienodos galimybės mokėti galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius, pagal daugiašalius susitarimus nustatomus susitarimų šalims. Tam tikrais atvejais gali būti pagrįsta, kad siuntinių pristatymo paslaugų teikėjams, esantiems trečiosiomis šalimis, taikomi didesni galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai nei tokius susitarimus pasirašiusiems universaliųjų paslaugų teikėjams. Tai gali būti galima tada, kai daugiašalio susitarimo dėl galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių šalys gali įrodyti, kad kilmės valstybės paslaugų teikėjo, esančio trečiaja šalimi, mokamais galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiais nepadengiamos susitarimo sudarymo, veikimo ir administravimo sąnaudos, papildomos sąnaudos, kurių patiriama iš susitarime nenurodytų siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų priimant ir tvarkant siuntas, ir kitos panašios sąnaudos;
- (19) praktiškai ir dėl su veikla susijusių priežasčių, vieta, kurioje turėtų būti užtikrinta prieiga, yra įvežamo pašto skirstymo skyrius, t. y. paskirties valstybėje narėje universaliųjų paslaugų teikėjų nurodytas biuras ar patalpos, kur tvarkomos pašto siuntos, išskyrus korespondencijos siuntas;
- (20) nacionalinės reguliavimo institucijos turėtų sugebėti imtis veiksmingų veiksmų ir vykdyti stebėseną bei užtikrinti atitiktį šio reglamento nuostatomis, taigi ir taikyti veiksmingas finansines ar administracines sankcijas, jeigu tų nuostatų nesilaikoma;
- (21) kadangi siuntinių pristatymo paslaugų rinkos greitai kinta, Komisija turėtų pakartotinai įvertinti šio reglamento veiksmingumą ir Europos Parlamentui bei Tarybai pateikti reguliariąją ataskaitą. Prireikus kartu su ta ataskaita Europos Parlamentui ir Tarybai turėtų būti teikiami pasiūlymai dėl peržiūros;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas siuntinių pristatymo paslaugų teikėjų prievolės nacionalinėms reguliavimo institucijoms teikti informaciją įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai nustatyti, kokia forma tokia informacija turėtų būti teikiama. Tie įgaliojimai turėtų būti įgyvendinami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 182/2011⁵;

⁵

2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13–18).

- (23) šiuo reglamentu gerbiamos pagrindinės teisės ir principai, nustatyti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje, ir reglamentas turėtų būti įgyvendinamas atsižvelgiant į tas teises ir principus;
- (24) įgyvendinant šį reglamentą, asmens duomenų tvarkymui taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2016/680⁶ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2016/679⁷;
- (25) kadangi šio reglamento tikslo, t. y. nustatyti reguliavimo principus ir taisykles, būtinus siekiant gerinti teisės aktais nustatytą priežiūrą, didinti kainų skaidrumą ir nustatyti tam tikrus su tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis susijusius principus, kuriais būtų palaikoma konkurencija, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl šio reglamento masto ir poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

Dalykas ir apibrėžtys

1 straipsnis

Dalykas

Papildant Direktyvoje 97/67/EB išdėstytas taisykles, šiuo reglamentu nustatomos specialios taisyklės dėl:

- (a) teisės aktais nustatytos priežiūros, susijusios su siuntinių pristatymo paslaugomis;
- (b) tam tikrų tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų ir galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių skaidrumo, taip pat tam tikrų tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų tarifų prieinamumo vertinimo;
- (c) skaidrių ir nediskriminacinių galimybių naudotis tam tikromis tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugomis ir (arba) infrastruktūra.

2 straipsnis

Apibrėžtys

- 1. Šiame reglamente vartojami Direktyvos 97/67/EB 2 straipsnyje apibrėžti terminai.
- 2. Be 1 dalyje nurodytų terminų, vartojami šie terminai:

⁶ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89–131).

⁷ 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88).

- (a) *siuntinių pristatymo paslaugos* – paslaugos, susijusios su pašto siuntų, išskyrus korespondencijos siuntas, surinkimą, rūšiavimą, vežimą ir paskirstymą; vien vežimas nelaikomas siuntinių pristatymo paslauga; sunkesnių nei 31,5 kg siuntų pristatymas nelaikomas siuntinių pristatymo paslauga;
- (b) *siuntinių pristatymo paslaugų teikėjas* – įmonė, teikianti vieną ar kelias siuntinių pristatymo paslaugas;
- (c) *galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčiai* – mokesčiai, kilmės šalies universaliųjų paslaugų teikėjo mokami paskirties šalies universaliųjų paslaugų teikėjui už paskirties valstybėje narėje patirtas tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugų sąnaudas.

II SKYRIUS

Teisės aktais nustatyta priežiūra

3 straipsnis Informacijos teikimas

1. Visi siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai valstybės narės, kurioje įsisteigę, nacionalinei reguliavimo institucijai teikia šią informaciją:
 - (a) paslaugų teikėjo pavadinimą, teisinį statusą ir formą, registracijos prekybos arba panašiam registre numerį, PVM numerį, buveinės adresą ir asmenį ryšiams;
 - (b) paslaugų teikėjo siūlomų paslaugų pobūdį;
 - (c) paslaugų teikėjo bendrąsias pardavimo sąlygas, įskaitant išsamų skundų teikimo procedūros aprašymą.
2. Jeigu keičiasi kokia nors pirmoje dalyje nurodyta informacija, siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai nacionalinei reguliavimo institucijai apie tai praneša per 30 dienų.
3. Iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 31 d. visi siuntinių pristatymo paslaugų teikėjai valstybės narės, kurioje įsisteigę, nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia šią informaciją:
 - (a) metinę siuntinių pristatymo paslaugų apyvartą per praėjusius kalendorinius metus valstybėje narėje, kurioje paslaugų teikėjas įsisteigęs, išskirstytą pagal siuntinių pristatymo paslaugas, susijusias su vidaus pašto siuntomis, gaunamomis ir išsiunčiamomis tarptautinėmis pašto siuntomis;
 - (b) praėjusiais kalendoriniais metais paslaugų teikėjui dirbusių ir su siuntinių pristatymo paslaugų teikimu valstybėje narėje, kurioje paslaugų teikėjas įsisteigęs, susijusių asmenų skaičių;
 - (c) valstybėje narėje, kurioje paslaugų teikėjas įsisteigęs, per praėjusius kalendorinius metus sutvarkytų 31,5 kg neviršijančių pašto siuntų, išskyrus

korespondencijos siuntas, skaičių, išskirstytą pagal vidaus pašto siuntas, gaunamas ir išsiunčiamas tarptautines pašto siuntas.

4. Komisija įgyvendinimo aktu nustato, kokia forma teikiama šio straipsnio 1 dalyje nurodyta informacija. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 9 straipsnyje nustatytos nagrinėjimo procedūros.
5. Be 1 ir 2 dalyse nurodytų informacijos reikalavimų, nacionalinės reguliavimo institucijos gali nustatyti papildomus informacijos reikalavimus, jeigu to reikia siekiant užtikrinti atitiktį šiam reglamentui.
6. Mažiau nei 50 darbuotojų turinčiam siuntinių pristatymo paslaugų teikėjui netaikomos 1 ir 2 dalyse nustatytos prievolės, išskyrus atvejus, kai paslaugų teikėjas įsisteigęs daugiau nei vienoje valstybėje narėje.

4 straipsnis

Tarifų ir galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių skaidrumas

1. Siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai valstybės narės, kurioje įsisteigę, nacionalinei reguliavimo institucijai teikia kiekvienų kalendorinių metų sausio 1 d. įsigaliojantį viešai skelbiamą tarifų, taikomų prie priede nurodytų kategorijų priskiriamų pašto siuntų pristatymui, sąrašą. Ši informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų sausio 31 d.
2. Nedelsdamos ir iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 28 d. nacionalinės reguliavimo institucijos pagal 1 dalį gautus viešai skelbiamus tarifų sąrašus pateikia Komisijai. Komisija specialioje svetainėje juos paskelbia ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų balandžio 30 d.
3. Siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai nacionalinei reguliavimo institucijai teikia kiekvienų kalendorinių metų sausio 1 d. įsigaliojančius galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius, taikomus pašto siuntoms, kurių kilmės vieta – kitos valstybės narės. Ši informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų sausio 31 d.
4. Ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų vasario 28 d. nacionalinės reguliavimo institucijos pagal 3 dalį gautą informaciją apie galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius pateikia Komisijai ir kilmės valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms.

5 straipsnis

Tarifų prieinamumo vertinimas

1. Per tris mėnesius nuo informacijos gavimo nacionalinė reguliavimo institucija įvertina pagal 4 straipsnio 1 dalį gautame viešai skelbiamame tarifų sąrašė nurodytų tarptautinių tarifų prieinamumą. Atliekant tą vertinimą, visų pirma atsižvelgiama į šiuos dalykus:
 - (a) kilmės valstybėje narėje ir paskirties valstybėje narėje taikomus panašius vidaus siuntinių pristatymo paslaugų tarifus;
 - (b) galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčius, sužinotus pagal 4 straipsnio 3 dalį;

- (c) visus atvejus, kai dviejose ar daugiau valstybių narių taikomas vienodas tarifas.
2. Padariusi išvadą, kad 1 dalyje nurodyti tarptautiniai tarifai yra per dideli, nacionalinė reguliavimo institucija universaliosios paslaugos teikėjo turi paprašyti daugiau būtinos informacijos apie tų tarifų dydį ir (arba) pagrindimo.
 3. Universaliųjų paslaugų teikėjas 2 dalyje nurodytą informaciją ir (arba) pagrindimą nacionalinei reguliavimo institucijai pateikia per 15 dienų nuo prašymo gavimo.
 4. Nacionalinė reguliavimo institucija savo vertinimą, kartu su pagal 3 dalį pateikta informacija ir (arba) pagrindu, pateikia Komisijai, kitų valstybių narių nacionalinėms reguliavimo institucijoms ir informaciją teikiančios nacionalinės reguliavimo institucijos valstybės narės nacionalinėms institucijoms, kurioms pavesta įgyvendinti konkurencijos teisę. Komisijai taip pat teikiama nekonfidenciali to vertinimo versija. Ši informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų kovo 31 d.
 5. Ne vėliau kaip iki kiekvienų kalendorinių metų balandžio 30 d. Komisija nacionalinių reguliavimo institucijų pagal 4 dalį pateiktą nekonfidencialią vertinimo versiją paskelbia specialioje svetainėje.

6 straipsnis

Skaidrumas ir nediskriminacinė galimybė teikti tarptautines paslaugas

1. Sudarę daugiašalius susitarimus dėl galutinio atlygio už tarptautinę pašto paslaugą mokesčių, siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai privalo tenkinti visus pagrįstus prieigos prie visų tinklo elementų ir atitinkamų paslaugų bei informacijos sistemų, būtinų teikiant tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugas, prašymus.
2. Vieta, kurioje turėtų būti galima prieiga, iš esmės yra paskirties valstybės narės įvežamo pašto skirstymo skyrius.
3. 1 dalyje nurodyti universaliųjų paslaugų teikėjai turi skelbti orientacinį pasiūlymą. Orientaciniame pasiūlyme pateikiamos visos aktualios susijusios sąlygos, taip pat kainos.
4. Orientaciniame pasiūlyme pateikiamos visos sudedamosios dalys, būtinos siekiant užtikrinti 1 dalyje nurodytą prieigą, įskaitant visas sąlygas, dėl kurių ribojama galimybė teikti ir (arba) gauti paslaugas, jeigu tik valstybė narė, laikydamasi Sąjungos teisės, leidžia nustatyti tokias sąlygas.
5. Prieš skelbiant orientacinį pasiūlymą, nacionalinė reguliavimo institucija turi jį patvirtinti. Prireikus nacionalinė reguliavimo institucija orientacinį pasiūlymą gali keisti, kad būtų vykdomos šiame reglamente nustatytos prievolės.
6. Gavę prašymą, 1 dalyje nurodyti universaliųjų paslaugų teikėjai, remdamiesi orientaciniu pasiūlymu, ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo gavimo turi parengti individualų pasiūlymą, skirtą siuntinių pristatymo paslaugų teikėjui, prašančiam suteikti prieigą, kaip nustatyta toje dalyje. Prašymą suteikti prieigą gaunantys universaliųjų paslaugų teikėjai ir tokios prieigos prašantys paslaugų teikėjai rengia sąžiningas derybas.
7. Nepavykus susitarti pagal 6 dalyje nurodytą individualų pasiūlymą, prieigos prašantis siuntinių pristatymo paslaugų teikėjas universaliųjų paslaugų teikėjo pateiktą orientacinį pasiūlymą gali pateikti nacionalinei reguliavimo institucijai.

Prireikus nacionalinė reguliavimo institucija individualų pasiūlymą pakeičia, kad būtų vykdomos šiame reglamente nustatytos prievolės.

8. Prieiga veiklos požiūriu turi būti suteikta per pagrįstą laikotarpį, ne ilgesnį nei trys mėnesiai nuo sutarties sudarymo.

III SKYRIUS

Igyvendinimas, peržiūra ir įsigaliojimas

7 straipsnis Sankcijos

Valstybės narės nustato už šio reglamento nuostatų pažeidimus taikomų sankcijų taisyklės ir imasi visų būtinų priemonių, kad tos taisyklės būtų įgyvendintos. Nustatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

Valstybės narės Komisijai apie tas nuostatas praneša iki XX, taip pat nedelsiant praneša apie visus vėlesnius joms poveikį turinčius pakeitimus.

8 straipsnis Peržiūra

Iki 2019 m. XX XX d. ir vėliau kas ketverius metus Komisija Europos Parlamentui, Tarybai ir Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui teikia šio reglamento taikymo ataskaitą, o prireikus – ir pasiūlymą dėl jo peržiūros.

Komisija vertina bent šiuos dalykus:

- (a) ar tarptautinių siuntinių pristatymo paslaugos tapo įperkamesnės, taip pat ir atokių arba retai apgyvendintų vietovių naudotojams;
- (b) koku mastu siuntinių pristatymo paslaugas teikiantys universaliųjų paslaugų teikėjai suteikė skaidrią ir nediskriminacinę didmeninę tarptautinę prieigą, kaip nurodyta 6 straipsnyje;
- (c) kokių sunkumų nacionalinėms reguliavimo institucijoms kyla taikant šį reglamentą;
- (d) pažangą, susijusią su kitomis iniciatyvomis, kuriomis siekiama sukurti bendrąją siuntinių pristatymo paslaugų rinką.

9 straipsnis Komiteto procedūra

- 1. Komisijai padeda pagal Direktyvos 97/67/EB 21 straipsnį sudarytas Pašto direktyvos komitetas. Komitetas yra komitetas pagal Reglamentą (ES) Nr. 182/2011.
- 2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

10 straipsnis Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas